

STOLETĀ • VHODNĀ% PRO Ā½ENU

ĀEtrtek, 24 leden 2008

Nedávno jsem byla nucena zapĀ™emýšlet nad otázkou, zda se cítím jako Ā¾ena v dnešní dobĀ› dobĀ™e, nebo bych ji vymĀ›nila za jinou, napĀ™íklad za stĀ™edovĀ›k. Jako první mĀ› napadla odpovĀ›Ā• ze starého vtipu: „Já bych mĀ›nila teĀ•, ale copak mĀ› nechaj?" Ale poctivĀ›, víte, Ā¾e jsem o tom vlastnĀ› nikdy nepĀ™emýšlela? Ne, Ā¾e by mi s dnešní doba ušitá pĀ™ímo na tĀ›lo ...

Postrádám napĀ™íklad muĀ¾skou galantnost z filmĀ› pro pamĀ›tníky, ale stĀ™edovĀ›k? To ne. Scházelo by mi tam urĀ• maliĀ•kostí, jako napaĀ™ovací Ā¾ehliĀ•ka, penicilin a kapuĀ•ino. Jsem však Ā¾ena hravá, tak si zaĀ¾ongluji s pár úvĀ›. Asi by mĀ› lákalo baroko. UĀ¾ proto, Ā¾e jeho pĀ™edstavitelem je faldíkatý andĀ›líĀ•ek s napucaným bĀ™íškem. Zna nejřĀ›znĀ›jších výtvarných výjevĀ› a je mi veskrze sympatický. PovaĀ¾uji jej za oslavu bouřelosti, která je dnes stĀ™edovĀ›ce pranýĀ™ována. Pro mĀ› je baroko doba, kdy tloušĀ›ka byla dĀ›kazem dobrého postavení a u Ā¾ ideálem krásy. Zkrátka, jakmile holka váĀ¾ila pod osmdesát, uĀ¾ všem pĀ™ipadala vycmrndlá, dostali strach, Ā¾e se nevďá, hned ji ládovali marcipánem a nutili ji, aby hodnĀ› odpovĀ›vala. Líbí se mi i barokní architektura oplývající oválnými okny, volutami, pilastry a balustrádami. Kdyby tehdejší stavitel spatĀ™il naše satelitní mĀ›steĀ•ka, hned by se ohlíĀ¾el po nĀ›jaké haluzi, aby mohl kolegĀ›m naplácat. MoĀ¾ná by se mi, alespoĀ› na chvílku, zamlouval pĀ™elom devatenáctého a dvacátého století. Bydlela bych v Praze v mĀ›šĀ›anském domĀ›, chodila do Amerického klubu Ā•eských dam, Ā•etla Ā½enské listy, zpívala v Hlaholu a naše BĀ›ta by si na pavlaĀ•i pĀ™ed ostatními sluĀ¾ebnými lib Ā¾e máme kaĀ¾dou nedĀ›li k obĀ›du peĀ•enou husu. Je tu ovšem riziko, Ā¾e bych pĀ™ímoji smĀ›le byla Ā¾ena vetešníkova, mojí jedinou radostí by byl jednou do roka posvícenský candrbál a kaĀ¾dou nedĀ›li bych pĀ™ímo tlachání na pavlaĀ•i závidĀ›la BĀ›tĀ› tu peĀ•enou husu. Nepohrdla bych ani Francií a zaĀ•átkem devatenáctého století. Kamarádila bych totiž s Napoleonem. Ten geniální a charismatický muĀ¾ mĀ› jiĀ¾ od školních let fascinuje. PĀ™ipadá mi úĀ¾asný o u nohy aĀ¾ po tĀ™írohý klobouk. JenĀ¾e já se znám. Ledva bychom si padli do oka, uĀ¾ bych dĀ›lala pĀ›knou paseku v dĀ›j UrĀ•itĀ› bych se nezdrĀ¾ela a jednoho dne postavila císaĀ™e pĀ™ed hotovou vĀ›c: „DobĀ™e to rozvaĀ¾, milý Napoleon, ještĀ› jednou vypustíš z pusy ten pitomý nápad táhnout na Moskvu, tak je mezi námi utrum." A taky bych si moc ráda sem tam odskoĀ•ila do první republiky pro Ā¾dibeĀ•ek zdvoĀ™ilosti, kdy muĀ¾ pĀ™ímoji mém pĀ™íochodu nesedí jak ale kavalírsky povstane, pro velkorysý pugét rĀ›Ā¾í v šustivém papíru, který s tak milou samozĀ™ejmostí rozdává Ā¾enám svého srdce OdlĀ™ich Nový. A cestou zpĀ›t bych chvíli pobyla v šedesátých letech minulého století kvĀ›li všeobecné euforii v nadĀ›ji na lepší Ā¾ivot, kvĀ›li bájeĀ•né hudbĀ› The Beatles, Elvise Presleyho, Roye Orbisona a mnou zboĀ¾Ā•ovaného Huguese Auffrayho, kvĀ›li nepĀ™ekonatelným filmĀ›m, které se tehdy toĀ•ili u nás i ve svĀ› a dodnes nemají konkurenci. JistĀ› vám neuniklo, Ā¾e bych si zkrátka z kaĀ¾dé doby mazanĀ› vymyslala ty chutnĀ›jš stránky Ā¾ivota Ā¾eny. Ale stejnĀ› mám pocit, hlavnĀ› takhle v nedĀ›li po obĀ›dĀ›, Ā¾e aĀ¾ bych Ā¾ila ve stĀ™edovĀ›ku, v nebo v prvobytnĀ› pospolné spoleĀ•nosti, všude bych musela umývat nádobí.

ZdeĀ›ka Ortová

Fejton z knihy „Století vhodné pro Ā¾enu"

(s laskavým svolením autorky)